

OLIVIJA ARDI

POKLONI
MI PARIZ

Prevela sa španskog
Gordana Mihajlović

■ Laguna ■

Naslov originala

Olivia Ardey

REGÁLAME PARÍS

Copyright © 2013 Olivia Ardey

Serbian Language Edition arranged through Montse Cortazar Literary Agency (www.montsecortazar.com) and Oh! Books Literary Agency. All rights reserved.

Translation copyright © 2016 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Mojim prijateljima Huliji Monso i Manolu Monteru.
Neka Pariz bude vaš simbol dvadeset pet i još mnogo
godina ljubavi.*

---

*„Tad me čitaj i zavoli.“
Cveće zla, Šarl Bodler**

---

* Iz pesme *Epitaf za osuđenu knjigu*. (Prim. prev.)

PRVO POGAVLJE

ISKUŠENJE STANUJE GORE*

– Kako nema lifta? – negodovala je, gledajući ga u neverici.

– To je valjda neka šala, je li?

– Molim te, Joli, pa ovo mesto je fenomenalno.

– Nemoj tako da me zoveš. Hiljadu puta sam ti rekla da to mrzim.

Kao da je ne čuje, Aleho je i dalje zurio u pročelje veličanstvene zgrade.

– Video sam fotografije na sajtu za rezervaciju smeštaja. U pitanju je tipično parisko potkrovlje sa krovnim prozorima. Oduševiče te!

– Potkrovlje? To znači da je na poslednjem spratu – zagundala je zlovoljno, na ivici da izgubi strpljenje.

Proklet neka je čas kad joj je naspelo da prihvati poziv te stipse. Nije baš očekivala apartman u *Ricu*, ali njena

---

* Svi naslovi poglavlja odgovaraju imenima poznatih filmova, ali tamo gde se naš i španski distributerski naziv razlikuju, preveden je njihov zbog povezanosti sa sadržajem poglavlja, dok će originalni i domaći naziv biti u fusnoti. Ovde originalni naziv filma glasi *The Seven Year Itch*, iz 1955. godine, a kod nas *Sedam godina vernosti*. (Prim. prev.)

predstava o romantičnom vikendu bila je povezana sa šarmantnim hotelčićem, šetnjama obalom Sene i večerama uz svetlost sveća u nekom kafeu na Monmartru; a ne da namešta krevet i čisti patos u iznajmljenom potkrovlju. A pogotovo ne da tegli kofere uz stepenice do sedmog sprata.

Aleho je ukucao brojčanu šifru za ulazak u zgradu, i kad su se našli unutra, pogled na neopisivo čarobno predvorje ublažio je Jolandinu ljutnju. Pravougaoni prostor bez ikakvog nameštaja očaravao je svojom jednostavnošću zahvaljujući raznobojnoj sokli na kojoj je preovladavala plava i zacelo je poticala iz daleke 1913. godine, kada je izgrađena zgrada, kako je pisalo na neupadljivoj staroj ploči sa imenom arhitekta. Ističući se na zidu na drugom kraju predvorja, drvena vrata sa staklima i arabeskama u stilu art nuvoa propuštala su unutra prirodno svetlo. Desno od njih video se drugi ulaz, povezan sa stepenicama što su vodile do stanova. Čak su i neupadljivi poštanski sandučići, poređani uspravno, delovali kao iz davno prohujalih vremena. Aleho je zatvorio teška ulazna vrata sa gvozdanim rešetkama a Jolanda je povukla kofere sa osećajem da se kroz vremenski tunel vraća u bel epok.

– Što je sve ovo lepo – priznala je.

– Govorio sam ti ja. Vidiš li da sam uvek u pravu? – izjavio je samozadovoljno, a nju je to izbacilo iz takta.

Međutim, odgovor joj je zastao navrh jezika, pošto ih je škripanje šarki nateralo da pogledaju ka dnu predvorja. Nisu očekivali da se stražnje vratnice, lep ostatak davnih dana, otvore širom i bez ičije pomoći. Očigledno je tu naknadno ugrađen moderan mehanizam koji se pokretao daljinskim upravljačem.

Još su se više zabezegnuli videvši da iz nečega što je ličilo na unutrašnje dvorište sa privatnim vrtom izlazi motociklista

na hondi velike kubikaže. Izmakli su se u stranu da ga propuste, ulazna, gvozdена vrata su se takođe sama otvorila, i motor je izašao na trotoar nepogrešivo ispuštajući zvuke zakočene ručice za gas. Jolanda ga je propratila pogledom. Videlo se da je lik na motoru navikao da vlada tom moćnom mašinom. I protiv volje je nastavila da zuri u široka ramena u kožnoj jakni dok nije dao gas, skrenuo desno i udaljio se punom brzinom u pravcu Avenije republike.

Uto je uočila da je tlo pod njenim nogama kaldrmisano. Izračunala je koliko su široka vrata na koja je upravo zamakla honda i odgonetnula da je ta veoma impozantna gvozdена kapija napravljena da bi konjske zaprege i prvi automobili sa početka dvadesetog veka imali pristupa garažama u vrtu, po svoj prilici skrivenim iza drugih drvenih kapija. Zamislila je uniformisanog portira kako se javlja putnicima u jednom takvom starovremenskom vozilu, upravo tu gde se ona nalazila sto godina kasnije, i osmehnula se zamišljajući taj prizor.

No Alehov glas ju je vratio u obeshrabrujuću stvarnost. Eno ga tamo, čeka je na pragu vrata što vode do stepenica, i smejulji se pakosno iako dobro zna da joj nije do šale.

– Najzad! – uzviknuo je sa ushićenjem koje joj je postajalo nepodnošljivo. – Hajde, Joli, hrabro, penji se, to je samo sedam spratova. Da vidimo hoće li se ispostaviti da te godine sustižu.

Kakav moron..., pomislila je. *Stara, a tek sam napunila tridesetu?* Kao da oboje ne znaju da je on stariji od nje jednaest godina, mada je uvek umanjivao za dve pošto je bio grozomorno prestravljen što je stigao do tog prokletog broja koji počinje četvorkom.

Zaklela se sebi da će, čim se vrate u Španiju, razjasniti Alehu kako stoje stvari. To jest, moraće da ga otkaći i da se okane sažaljenja. Ali u Parizu nije bio pravi trenutak, sem

ako nije htela da joj priredi scenu kako on to zna i ume. Svakog dana se sve više kajala što se smuvala sa tim samoživim tipom. Bili su u vezi dva meseca, a poslednje dve nedelje se svakog jutra zaklinjala sebi da je taj dan poslednji, ali čim bi je pogledao s onim žalosnim licem, nije se osećala sposobnom da mu kaže da se nosi, iako nije podnosila muškarce lake na suzama. A ovaj je posebno umeo da se zaplače i najmanjim povodom.

Dok je smišljala najmanje okrutan način da raskine vezu koja ju je opterećivala, povukla je kofer ka stepeništu. Staklene vratnice su ostale odškrinute i kroz otvor je izašao da ih dočeka jedan crn mačak. Odmah se protrljao o Jolandine noge, tražeći da ga pomazi. Pomilovala ga je po leđima i pogledala procep kroz koji se uvukao, odakle se video deo unutrašnjeg dvorišta sa baštom. Pretpostavila je da je, pored bivših garaža stanara koje su se videle u dnu, ono povezano i sa zadnjim prostorijama piljare u prizemlju zgrade.

– Prestani da diraš tu mačku, pokupićeš od nje sve buve
– ukorio ju je Aleho sa zebnjom na licu.

Coknula je jezikom ne prestajući da mazi macana.

– Kakva budalaština! Vidi ga, zar nije presladak?

– Lice mu je glupavo.

Ona nije mislila tako. Počešala je velikog mačora zdravog izgleda između ušiju, za oproštaj. Razmišljala je o vikendu koji tek što je otpočeo. Koliko god ga Aleho nazivao romantičnim, što se nje tiče neće tu biti ni „r“ od romantike. Zbog krize i neizbežnih rezanja troškova, škola u kojoj je radila bila je primorana da smanji broj nastavnog osoblja. Pošto je ona bila učiteljica sa najmanje radnog staža, sad su je angažovali povremeno, samo kad je trebalo zameniti nekoga na bolovanju. Već mesec dana nije radila iščekujući da je opet pozovu. Samo zbog toga je prihvatila Alehov poziv:

putovanje je plaćao on, iako je bio cicija. Ona u tom trenutku nije mogla da dozvoli sebi takav trošak, a bilo je od suštin-skog značaja da iskoristi ukazanu priliku.

Doputovala je u Pariz vođena veoma ličnim i tajnim razlogom. Imala je potrebu da upozna onaj važan deo svoje prošlosti o kome je njena majka odbijala da govori. Kucnuo je čas da potraži odgovore na sva pitanja o ocu koje majka nikad nije htela da joj dâ. I nije je grizla savest što će radi toga iskoristiti Aleha, mada je nameravala da ga šutne čim se vrate u Valensiju. Rekla je sebi da onaj ko plaća ima glavnu reč; pa ako je on odlučio da mu je najzgodnije da iznajmi stan na sedmom spratu bez lifta u Belvilu umesto svih udobnosti u nekom hotelu u centru grada, super.

– Hajde, Aleho – odlučila je, opet se uspravlajući; mačak je otišao odakle je i došao – hajde da se već jednom popne-mo i vidimo da li je to potkrovlje tako šarmantno kao što ti kažeš. Pretpostavljam da nas gore čeka neko iz agencije za iznajmljivanje da nam dâ ključeve.

– Nisam ga uzeo preko agencije, iznajmio sam ga direktno od vlasnika. Patrika *kakoonobeše*... – Za razliku od Jolande, Aleho je govorio francuski samo koliko je bilo nužno da se sporazume. – Poslao mi je mejl u kome je pisalo da će nam ostaviti ključeve u otvoru kod strujomera – kazao je, vuku-ći svoj kofer bez ikakve namere da ponese i njen. – Malo neoprezno, jelda?

Slegla je ramenima, šta je drugo mogla.

– Napred, to je samo sedam spratova – ohrabrila je sebe, pomirena s tim da mora da se penje nebu pod oblake nato-varena kao mazga.

Kad je stigla gore, i došla do daha, morala je priznati da je stan prekrasan. Bio je renoviran sa mnogo ukusa. Kupatilo i kuhinja su izgledali kao da su praktično novi.

Nameštaj se sastojao od kombinacije manjih predmeta iz *Ikee* i starinskih komada, dovitljivo restauriranih, kao što je bio gvozdeni krevet ofarban u tirkizno. Jedina spavaća soba imala je kos krov, ali u prostoriji koja je služila kao dnevni boravak, hodnik i kuhinja, nalazio se kauč na rasklapanje za dvoje. Na deo zida između jedina dva prozora koji su se, kao što je Aleho i kazao, nalazili na krovu i gledali na Ulicu Sorbi, naslanjao se stakleni sto za dvoje i služio kao pult i improvizovana trpezarija. Kod televizora je spazila kamin na drva. Bilo bi izvanredno da može da ga upali, ali zbog neuobičajene vrućine u Parizu krajem maja odbacila je tu zamisao.

– Moraćemo da siđemo u kupovinu da bismo napunili frižider – predložio je Aleho, videvši da ona razgleda šta ima u kuhinjskim ormarićima.

Pomislila je da vlasnik stana vodi računa o sitnicama, pošto je ostavio načeto pakovanje kafe, kesice šećera i veštačkog zaslađivača, zajedno sa teglom kakaoa u prahu, kutijom bretonskog keksa i kesicama raznih vrsta čaja.

– Nećemo biti ovde duže od dva i po dana – usprotivila se. – Nenam nameru da uključujem šporet.

– Imaš li predstavu koliko je skupo jesti u Parizu? – upitao je, očigledno uznemiren.

On je već nekoliko puta bio u tom gradu i znao je kako izgleda kad ti izvlače novac za oskudan turistički jelovnik.

Okrenula se prema njemu i umirila ga osmehom.

– Vodi me gde hoćeš, ja častim. To je najmanje što mogu da uradim.

– Onda nećemo ni da se raspakujemo – prihvatio je sa olakšanjem. – Hajde da ne gubimo vreme.

Uzela je tašnu sa staklenog stočića i prebacila je preko ramena.

– Jedva čekam da mi pokažeš najljepše kutke Pariza.

Instinktivno ga je uhvatila za ruku, simpatičnim i prijateljskim pokretom, ništa više. No on ju je odmah otrgao. Jolandu je to samo delimično iznenadilo. Od pre dve nedelje, Aleho se neobično ponašao prema njoj; ponekad bi se zalepio kao žvaka, a nekad nije hteo ni da joj priđe. Činilo se da dobije alergiju ako je dodirne. Iz čista mira bi se zamislilo, ili bi ga zatekla kako je proučava pogledom koji joj se nije nimalo dopadao; neki put sa takvom grimasom na licu kao da nešto petlja a drugi put izmučeno, kao da mu neki vraški težak problem zagorčava život. Bio je pomalo udaren i samoživ. Još se pitala gde joj je bila pamet onog dana kad je pristala da izađe s njim. Bio je tipičan univerzitetski profesor što osvaja žene rečenicama iz knjiga, naučenim napamet. Ili izmišljenim, đavo bi ga znao. A ona je pala na njegovu jeftinu filozofiju kao glupa guska. Uh, što joj je bilo preko glave njegove taktike razvedenog muškarca za koga je život novopečenog samca bio preveliki zalogaj pa se smuvao sa mnogo mlađom devojkom da bi proživio tobožnju drugu mladost.

Otišla je do vrata stana a on je krenuo za njom. Otvorivši, naleteli su na muškarca kog je Jolanda smesta prepoznala. Kožna jakna i kaciga okačena oko lakta nisu ostavljale mesta sumnjama: bio je to motociklista sa kojim su se mimoišli nešto ranije. U tom trenutku je otključavao vrata susednog stana. Primetila je da mu je kosa svetlosmeđa, da je visok i da ima široka pleća.

Okrenuo je glavu i pogledao je pravo u oči. Osmotrla je njegovo oštro lice i vilicu potamnelu od jednodnevne brade. Nije bio naročito lep, ali zračio je magnetskom privlačnošću i opasnošću. Ako bi nekad prošao na kastingu, dobio bi ulogu lošeg momka.

– Oh! Stigli ste – rekao je pružajući joj ruku.

Izgovarao je reči polako, ali videvši da Jolanda klima glavom stavljajući do znanja da govori francuski jezik, prestao je da koristi ton kojim se po svemu sudeći sporazumevao sa stranim turistima.

– Ja sam Patrik Žilber, vlasnik. – Stisnula mu je ruku. – Bili smo u vezi preko mejla. Vidim da ste bez problema našli ključ od stana.

Ceo njen odgovor bio je jedan zvaničan osmeh. Čutke je ukorila sebe i skrenula pogled da ga ne bi gledala tako bezočno. Pripadao je onoj vrsti muškaraca od kojih žena ne može da odvoji oči.

– Kako je? – pozdravio ga je Aleho i predstavio se.

Manje-više, snalazio se na francuskom.

Dok su se njih dvojica rukovali, uočila je razliku između sedmog i donjih spratova. Na tom odmorištu su stajala dvojica istovetna vrata umesto jednih na koja se prvobitno ulazilo u stan. Zaključila je da je potkrovlje koje su iznajmili zapravo deo susednog stana i da je on ranije morao biti ogroman. Pametno se dosetio taj dečko s motorom da podeli stan i izvlači korist iznajmljujući turistima deo koji je njemu suvišan.

Osmotrla je dvojicu muškaraca, i kao što to obično biva, poređenje je ispalo na Alehovu štetu. Pored tog diva je on, njene visine, delovao još mršavije; njegova duga kosa intelektualca – još staromodnija; a njegovo nastojanje da izgleda kao svetski čovek – još smešnije. Sve u svemu, bio je manje poželjan, a i to imajući u vidu da je požuda, s njene strane, ishlapila nedeljama ranije.

Pogledala je momka u crnoj jakni. Zašto njoj nikad ne prilaze mačo tipovi? Hvatao ju je bes što kao magnet privlači muškarce koji mrze rizik i liče na izgublenu štenad, željni da ih neko žensko potapše po leđima da bi se osetili važnim.

Pogledala je krišom Aleha i prebacila tašnu preko ramena. *Ti plaćaš put, inače...*, kazala je sebi. Oni su i dalje razgovarali o pojedinostima najma i uplati novca na račun u banci. Nije je grizla savest što ga tako iskorišćava. Dve avionske karte linijom niskotarifne kompanije i novac za dve noći u tom potkrovlju neće ga finansijski upropastiti. Na kraju krajeva, ona tek što je uvećala listu nezaposlenih u Španiji. Morala je da dođe u Pariz i pronade odgovor na sve nepoznanice iz njene prošlosti koje su je godinama kopkale; upravo u tom trenutku imala je slobodnog vremena a nije bila u prilici da troši ušteđevinu na putovanja. Neka plati Aleho, radi toga ga trpi a uz to, na Univerzitetu ima dobru platu.

Prenula se iz tih misli kad se vlasnik najzad obratio njoj.

– Ovde živim, ako vam nešto treba, mada nemam neko tačno određeno vreme kad sam tu – objasnio je naposletku, ne skidajući pogled sa Aleha. – Dobro došli u Pariz.

Nije se osmehnuo, ali te poslednje reči je izustio upirući tamne oči u Jolandine.

– Hvala – odvratila je i izdržala njegov pogled.

Trajalo je veoma kratko, ali pretpostavila je da joj blag smešak uputio kao nagradu za njen tačan izgovor. Sigurno se iznenadio što govori njegov jezik gotovo kao prava Parižanka.

– Provešćemo ovde samo dva dana – umešao se Aleho na francuskom sa jakim španskim naglaskom. – Ako nam nešto bude trebalo, pozvaću vas. Umemoisao sam mobilni iz mejla – izjavio je opraštajući se, i požurio Jolandu tako što ju je obgrlio rukom oko donjeg dela leđa. – Hajdemo, Joli.

Stisnula je usne pošto nije imala želju da mu po ko zna koji put ponavlja, a pogotovo ne pred drugima, da mrzi to ime od milja. Pogledala je vlasnika honde bez prikrivanja, a on joj je okrenuo leđa uvlačeći ključ u ključaonicu svog stana. Zatim je

odmerila od glave do pete „mladolikog četrdesetogodišnjaka“ sa kojim samo što nije podelila večeru i krevet.

– Hajdemo, umirem od gladi – profrfljala je, spuštajući se žurno niz stepenice.

Odluka je doneta. Čim se vrate u Španiju, okončaće tu vezu sa Alehom koja nikuda ne vodi.

DRUGO POGLAVLJE

ZBOGOM, MALA, ZBOGOM*

Tata je uvek govorio da se najbolje fotografije Ajfelove kule prave sa Trokadera. Danju podseća na rešetkastu strelu uperenu u nebo; a noću liči na ogromno koplje sazdano od svetlosti.

Zabeležila je tu rečenicu u notes i zamislila se, oslanjajući hemijsku olovku na usne. Najviše bi volela da je prvo otišla do Ajfelove kule, celog života je želela da je najzad vidi rođenim očima. Međutim, Aleho je imao drugačije planove. Vozili su se taksijem pošto je Jolanda uporno to tražila, i naravno, ponudila da ona plati, videvši da je on zapeo da se od Luvra do Trga Etoal voze metroom. Noge su joj otpale od nasumičnog tabananja od sale do sale, krivicom univerzitetskog profesora koji je za sebe mislio da je dovoljno pametan da se ne izgubi u muzeju u kome čovek može da provede celu sedmicu a da ne vidi sve do kraja. I povrh svega, odbijao je da pita čuvare. Naposletku su osmotrili Mona Lizu izdaleka, budući da je u prostoriji sve vrvelo od turista. Osim bezbrojnih hodnika, kojima su prošli za tili

---

* Originalni naziv filma *Gone Baby Gone* (2007), kod nas *Nestala*. (Prim. prev.)

čas, pažljivije gledajući plan muzeja da bi našli načina da izađu odatle nego umetnička dela na koja su nailazili usput.

Raspomagali su sa veoma malo vremena da uživaju u gradu, a ona je želela da tumara njegovim ulicama, nije joj bilo do muzeja. Nije želela da propusti nijedan miris, nijedan zvuk, nastojala je da ponese sa sobom, urezane u mrežnjači oka i u pamćenju, sve one osete o kojima je godinama sanjala a sad je uživala u njima prvi put.

Ostavila je hemijsku olovku u notes na svom krilu.

– Šta to beležiš svaki čas? – znatiželjno je upitao Aleho, pokušavajući da pročita.

Osujetila ga je zatvarajući notes i pričvršćujući korice lastišom.

– Svašta što mi padne na pamet – odgovorila je ostavljajući ga u tašnu – kao dnevnik sa putovanja.

– Nameravaš li da napišeš knjigu?

– Ne verujem – prekratila je razgovor.

Nagnula se napred da kaže taksisti da ih ostavi upravo na tom čošku, odakle se već videla Trijumfalna kapija. Zavidno dobro je govorila francuski, dugi niz godina je učila taj jezik. Najpre zbog očevog zalaganja, jer on nikad nije izgubio nadu da će ćerka povremeno provoditi vreme u Parizu sa njim, čim postane punoletna. A kasnije zato što je sama tako htela, pošto je na tom jeziku razgovarala samo sa njim. Otpočelo je kao igra, a zatim se pretvorilo u nekakvu tajnu šifru. Govorili su francuski krišom, dva ili tri puta godišnje, kad bi doputovao iz Pariza u Valensiju da je poseti. Njena majka nije podnosila da otac i ćerka govore jezikom koji ona ne razume.

Platila je vožnju i izašli su iz taksija. Nije baš imala želju da šeta Jelisejskim poljima, ali Aleho je navalio da je odvede tamo. Da razgovaraju o nečemu što je važno za oboje,

---

nagovestio je pomalo tajanstveno. Pribojavala se kakvu to novost namerava da joj saopšti iz vedra neba.

Trijumfalna kapija im je ostala iza leđa, i zaputili su se lagano levim trotoarom desne strane Jelisejskih polja u pravcu Tiljerija.

– Zar ovaj grad nije jedinstven? – upitao je trljajući ruke.

– Čaroban je – odgovorila je, pogleda uprtog u izlog radnje *Kod Gerlena*, pun umetnički izrađenih bočica parfema te marke.

– Jesi li gladna?

– Pravo da ti kažem, jesam.

Bilo je prošlo šest po podne i još se nisu prilagodili francuskoj satnici. Pošto su veoma rano ručali, creva su im krčala od gladi.

Po prepredenom osmehu na Alehovom licu, pomislila je da je vodi u neku otmenu poslastičarnicu, ili u neki tipični bistro od onih sa okruglim mermernim stočićima na trotoaru i pletenim stolicama. Kad je najednom zastao i pokazao joj odabrano mesto, došlo joj je da ga odalami nogom u dupe.

– *Mekdonalds*?

– Baš imamo sreće što smo ga pronašli. Kao kod kuće!

Nakon dvadeset nepodnošljivih minuta čekanja u redu, seli su na spratu. Jedno pored drugog, kao za šankom u baru. Jedino što je tu bilo dobro bio je neopisivo lep pogled na Jelisejska polja. Stavila je pomfrit u usta i pomirila se sa tim da posmatra šta se dešava napolju. Bolje da ne razmišlja o tome kako smešno izgledaju ljudima koji prolaze ulicom, kao dve lutke u izlogu, svako sa svojom porudžbinom ispred sebe, dok grizu čizburger.

Aleho se okrenuo na visokoj stolici, ona takođe, i obreli su se oči u oči. Njegovo ponašanje joj je pobudilo znatiželju. Nije prestajao da pomfritom umočenim u kečap šara po papirnom podmetaču na poslužavniku.

– Neću više da krijem od tebe – objavio je gledajući je u oči. – Za ovo putovanje... Za ovaj kratak izlet postoji povod.

Nakostrešile su joj se dlake po celom telu kad je opazila kako mu se cakle oči. Jao, bože, opet počinje sa izlivima osećanja. Poslala je dovraga sažaljenje koje je osetila videvši da postaje mekan kao pamuk. Za ime božje, prevalio je četrdesetu! Ako se samo usudi da pusti suzu usred *Mekdonaldsa*, dok su okruženi radoznalim adolescentima, zalepiće mu šamarčinu.

Pogledala je Alehove drhtave usne i pokušala da pogodi šta smeru. Izjava ljubavi? Ne, ne i ne. Da je pita da žive zajedno? Upomoć! Može biti nešto još gore. Jao, jao, jao... Ako izvuče baršunastu kutijicu sa prstenom, pobeći će odatle brže nego onaj Jamajčanin na Olimpijskim igrama.

– Joli – izgovorio je uz dubok uzdah, a ona je progutala knedlu – moram da ti kažem nešto veoma važno. Od životnog značaja za našu budućnost...

I dogodilo se neizbežno. Udahnio je kao da je ostao bez vazduha i niz obraze su mu se skotrljale dve krupne suze.

Čim je čula šta je *to veoma važno*, đipila je na noge i prostrelila ga ubilačkim pogledom.

– Žena ti je trudna?! – proderala se koliko je grlo nosi.

Te silne krokodilske suze i ušmrkavanje slina da bi joj bez uvijanja sasuo u lice da je napravio dete bivšoj ženi u isto vreme dok je izlazio sa njom.

– Joli, molim te, tiše, privući ćemo pažnju – zatražio je, brišući lice i osvrćući se levo-desno.

– Tvoja žena? Šta ti znači to *tvoja žena*? – okomila se na njega spremna da ga zadavi. – Kazao si mi da si razveden.

– Manje-više.

– Svinjo jedna pokvarena.

– Desilo se. Bilo je šta je bilo...

– Nemoj dalje! – naredila je, samo je još falilo da joj ispriča pojedinosti. – I radi toga si me doveo u Pariz?

– Mislio sam da je to lep način da se oprostimo.

Šta? Ne, nije moguće da je to rekao. Upiljila se u njegove oči da bi provalila da li on to nju zafrkava. Ili je strašno ciničan ili je totalni kreten.

– Da me dovedeš u Pariz da bi me šutnuo? – prevela je na manje poetičan jezik. – Ako je ovo tvoja predstava o kratkom, romantičnom izletu, onda si ti najgori podlac na kugli zemaljskoj.

Pogledao ju je iznenađeno i miroljubivo podigao ruke.

– Ali, Joli, postoji li išta romantičnije nego da kažemo jedno drugome zbogom zauvek u gradu ljubavi?

Krv joj je navrla u glavu. I tog lika je ona trpela iz sažaljenja? Zato što nije želela da ga gleda kako plače ako ga pošalje u onu stvar? Glupa je kao noć! Duboko je udahnula, jednim pokretom ruke dograbila tašnu i ustala.

– Idi u pizdu materinu, Aleho! – izgovorila je reč po reč unoseći mu se u lice toliko da se uplašeno izmakao. – Idi... u... pizdu... materinuuu!

Zatresla je glavom da ublaži napetost. Trebalo je to odavno da uradi. Okrenula mu je leđa i ne osvrćući se strčala niz stepenice i prošla prizemljem sudarajući se sa ljudima, žudeći da udahne čist vazduh na ulici.

Pratio ju je teškom mukom. Na trotoaru ju je uhvatio za ruku, ali otrgla se jednim zamahom.

– Jolanda, molim te, nemoj da se ovako razidemo. Možemo i dalje da budemo prijatelji.

To je bila kap koja je prelila punu čašu.

– Ne dodiruj me! Nemaš ti pojma šta je prijateljstvo.

– Saslušaj me...

– Ne, saslušaj ti mene – odbrusila je upirući optužujuće prst u njega. – Imaš dva sata da izneseš svoje stvari iz stana i odeš u neki hotel.

– U hotel? – upitao je zbunjeno.

– U hotel ili gde god hoćeš. Dva sata! – uzviknula je da bi naglasila. – Kad se vratim tamo, neću da vidim ni traga od tebe, je l' jasno?

– A šta ćemo sa avionskim kartama?

– Ja ostajem u Parizu. Ni luda nemam nameru da se vraćam u Valensiju istim avionom sa tobom. Moju kartu možeš da pojedеш ili da je nabiješ sebi u... Ne teraj me da se ružno izražavam.

Provlačio je rukom kroz kosu, gledajući je neodlučno i ne usuđujući se da se raspravlja, a ona je sišla sa trotoara i zaustavila taksi.

– Razmisli dobro, Jolanda – gotovo je preklinjao; morala je da se suzdrži – sad kad je prošao voz, konačno je naziva njenim imenom.

Jedan taksi se zaustavio ispred nje. Otvorila je vrata, i pre nego što je ušla u vozilo, čula ga je poslednji put.

– Šta ćeš da radiš sama u Parizu?

Pogledala ga je s mešavinom gneva i olakšanja što je raskinula emotivne lance koji su je vezivali za tu gnjidu, sebičnjaka, jadnog trendsetera, lažljivca i pseudointelektualca.

– Za početak, da zaboravim tvoje lice.

---

* * *

Zatražila je od taksiste da je odveze na Trokadero. Stigavši tamo, polako je koračala po zaravni, obilazeći okolo da ne bi omela modnu fotografsku seansu. Otac je bio u pravu, nemoćuće je zaboraviti prelepu, grandioznu sliku Ajfelove kule.

Zabranila je sebi da potroši i jednu jedinu sekundu vrteći po glavi malopredašnje događaje. Aleho je svršena priča, i ako se bude izjedala od besa, to joj neće doneti nikakvo dobro. A niko i ništa joj neće zagorčati taj nadasve poseban trenutak.

Otišla je do niza kamenih terasa, nalaktila se na gornju ploču, i oslanjajući bradu na ruke, dugo posmatrala prizor koji joj je otac opisao mnogo puta. Poželela je da ponese kući fotografiju za uspomenu, istu kao onu što ju je držala u novčaniku. Onu što joj je poslao poštom pre mnogo godina, na kojoj je stajao mlad i nasmešen, sa gvozdenom kulom u pozadini. Preduzetnik pun snova, tek prispeo u Pariz, spreman da osvoji svet.

Osvrnula se oko sebe, i odlučila da zamoli za uslugu momka istočnjačkog izgleda koji je prodavao flašice s kiselom vodom iz kofe sa ledom. Zatražila je jednu i dala mu evro.

– Da li bi bio ljubazan da me slikaš, molim te?

I pružila mu je svoj mobilni. Dečko je osmotrio ajfon dižući obrve.

– Ti ne odavde.

– Ne, nisam odavde. Iz zemlje južno odavde.

Nije razumeo.

– Španija.

– Ah, Španija! – shvatio je klimajući glavom. – Barsa ili Madrid?

Nasmejala se iznenađeno.

– Ne volim fudbal.

Zablenuo se u nju kao da je neka retka zverka. I zamahnuo ajfonom u ruci.

– Ne ostaviti svakome tako skup telefon. Pariz mnogo loših ljudi. Mogu ukrasti, otrčati.

Naherila je glavu, ljubaznog izraza lica.

– Tebi se po faci vidi da si dobar.

Zahvalno se osmehnuo. Bilo joj je malo žao kad je videla da nema dva zuba. Pokazao joj je rukom da se udalji i izmakla se nekoliko koraka dok nije digao kažiprst i dao joj znak da stane. Pozirala je sa svojim najlepšim osmehom za dve fotografije a onda za još dve pošto je navalio da slika opet za slučaj da prve dve ne ispadnu dobro.

Vratila se do njega i oboje su zadovoljno pogledali slike na ekranu ajfona. Zahvalila mu je i bacivši poslednji pogled, oprostila se od Ajfelove kule. Hodala je čvrsto držeći rukom kaiš tašne do palate Šajo. U tom trenutku je trebalo da uradi nešto mnogo važnije. Posetiće oca. Biće to bolan susret za koji se pripremala petnaest godina. Od onog davnog dana na Severnoj stanici u Valensiji, kada su se poslednji put oprostili.

Došavši do kolovoza, podigla je ruku da zaustavi taksi. Kroz dva minuta, sedela je na zadnjem sedištu, razmišljajući o danima koji su joj preostali u tom veoma velikom i nepoznatom gradu.

– Kuda ćemo? – upitao je taksista, izlazeći sa trga u pravcu Avenije predsednika Vilsona.

– Na groblje Per Lašez, molim vas.